

การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์*

DEVELOPMENT OF QUALITY MANAGEMENT FOR CHILD DEVELOPMENT CENTERS UNDER LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS IN PHETCHABUN PROVINCE

สมพิศ สายบุญขึ้น*, กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์, ภาสกร ดอกจันทร์

Sompit Saibunchun*, Kampanart Wongwattanapong, Phasakorn Dokchan

คณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก ประเทศไทย

Faculty of Social Sciences and Local development, Pibulsongkram Rajabhat university, Phitsanulok, Thailand

*Corresponding author E-mail: Waanjeed555@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้เป็นวิเคราะห์ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ซึ่งการวิจัยเชิงปริมาณนั้นเก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถามกับบุคลากรที่ปฏิบัติงานในศูนย์เด็กเล็กจำนวน 331 คน และเชิงคุณภาพเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 11 คน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า มีการสอนอย่างเป็นระบบมีการประสานงานร่วมกัน ครูได้รับการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ที่ทันสมัยและเพิ่มพูนทักษะในการปฏิบัติหน้าที่มากยิ่งขึ้นและมีการวางแผนการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กอย่างเป็นระบบ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านที่มากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ และ 3) แนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประกอบด้วย 5 แนวทาง ได้แก่ การพัฒนากลไกการวางแผนการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความคุ้มค่า การพัฒนาระบบและกลไกการดำเนินงานให้สอดคล้องกับบริบทสภาพแวดล้อม การพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานและตอบสนองความต้องการของพื้นที่ การพัฒนาการประสานงานและบูรณาการความร่วมมือเพื่อบริหารจัดการอย่างยั่งยืนและการพัฒนาการควบคุมการดำเนินงานด้วยการส่งเสริมและระบบการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: คุณภาพการบริหารจัดการ, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, กลยุทธ์การพัฒนา, การจัดการศึกษา

Abstract

This study analyzes the factors that affect the development of the quality of management of child development centers of local administrative organizations in Phetchabun Province. The objectives are 1) To study the operation of the child development center, 2) To study the factors that affect the operation of the child development center, and 3) To propose guidelines for developing the quality of the management of the child development center of local administrative organizations in Phetchabun Province. This is a mixed-method research. The quantitative research collected data using questionnaires with 331 personnel working in the child development center, and the qualitative research collected data using interview forms with 11 key informants using a purposive selection method. Data were collected using in-depth interviews. The research results found that 1) The operation of the child development center found that there was systematic teaching and coordination. Teachers developed themselves to have up-to-date knowledge and increased their skills in performing their duties more systematically, and there was a systematic plan for the development of the child development center. 2) The factors that affected the operation of the child development center the most were the factors related to the organization of the child development center structure, the factors related to parental participation, the factors related to management, and 3) The guidelines for developing the quality of the management of the child development center consisted of 5 guidelines: developing a mechanism for planning the operation to create value for money, developing a system and mechanism for the operation to be consistent with the context of the environment, Developing operations according to standards and responding to the needs of the area, developing coordination and integration of cooperation for sustainable management, and developing operational control by promoting and operating systems with efficiency.

Keywords: Management Quality, Child Development Center, Local Administrative Organization, Development Strategy, Educational Management

บทนำ

การปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยมีวิวัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง และในช่วงเวลาต่าง ๆ ก็มีความเปลี่ยนแปลงที่ต่างกันไปโดยมีระบบราชการส่วนภูมิภาคที่แต่งตั้งจากส่วนกลางในการควบคุมท้องถิ่น ในภายหลังรัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติเพื่อกระจายอำนาจจากส่วนกลางให้ท้องถิ่นมากขึ้น สัมพันธ์กับบริบทของสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงไปในหลาย ๆ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในมิติของการสร้างพื้นที่การเมืองให้แก่ประชาชนจึงมีความสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถพัฒนา และกำหนดทิศทางขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เป็นองค์กรที่เป็นประโยชน์อย่างสูงสุดแก่ประชาชน ส่งเสริมให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตาม

แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและระบบสาธารณูปการ (สิริมาส หมื่นสาย และสมเดช สิทธิพงศ์พิทยา, 2565) ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่น ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ ดังนั้น การกิจสำคัญประการหนึ่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ ความรับผิดชอบต่อความต้องการของประชาชนต่อระบบราชการโดยเฉพาะเรื่องของคุณภาพการให้บริการ มุ่งเน้นการตอบสนองต่อตัวแสดงที่อยู่ภายนอกหน่วยงานของผู้บริหารภายใต้กลไกด้านการเมือง จากงานวิจัยของ อัญชลี หลักชัย ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษา พบว่า มีปัญหาในการพัฒนาด้านต่าง ๆ หลายด้าน ความจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมุ่งเน้นไปในด้านการบริหาร จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่อบุคลากร ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยจากทุกภาคส่วน และด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (อัญชลี หลักชัย, 2562) และยังมีงานวิจัย นันทิพัฒน์ ดาษดา ที่ได้ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอโพนทอง จังหวัดกำแพงเพชรซึ่งมีแนวทางที่สำคัญ คือ ในการพัฒนา คือ กำหนดนโยบาย/แผนและงบประมาณเพื่อดำเนินงานให้ชัดเจน ในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้คุณภาพอย่างยั่งยืน สำหรับแนวทางการพัฒนาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นได้ทำการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาทั้งในด้านของการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยจากทุก ภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง (นันทิพัฒน์ ดาษดา, 2560) แต่จากงานวิจัยของ จรรยาพร วิวัฒน์บรรกุล แนวทางการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์เด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสาดิษฐ์ อำเภอนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยยังพบปัญหาที่สำคัญ คือ ยังไม่มีการกำหนดแนวทางการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในด้านการวางแผน ด้านการแสวงหาทรัพยากร ซึ่งทำให้การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังมีศักยภาพไม่ครอบคลุมเป้าหมายของการพัฒนาที่แท้จริงต่อมา (จรรยาพร วิวัฒน์บรรกุล, 2559) ปัจจุบันศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบูรณ์นั้นมี จำนวนทั้งสิ้น 128 แห่ง มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานในศูนย์เพียง 2,416 คน ซึ่งเมื่อเทียบกับขนาดของเด็กเล็กที่ต้องดูแลแล้ว ยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นอย่างมาก ประกอบกับปัญหาในด้านการบริหารจัดการ ทรัพยากรในการบริหารงานงบประมาณที่เกี่ยวข้องก็ยังเป็นปัญหาในการบริหารจัดการคุณภาพศูนย์เด็กเล็กให้เกิดประสิทธิภาพอีกด้วย

การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์ให้ประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องดำเนินงานภายใต้สภาพบริบทต่าง ๆ ที่เกิดการเปลี่ยนแปลง ปัญหาต่าง ๆ ในพื้นที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการซึ่งแต่ละศูนย์เด็กเล็กนั้นมีสภาพการดำเนินงานที่แตกต่างกัน ซึ่งจำเป็นอย่างยั้งที่จะต้องวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงานสภาพการดำเนินงานในปัจจุบันของศูนย์เด็กเล็ก การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน การส่งเสริมสนับสนุนและรับผิดชอบต่อการศึกษาและพัฒนาคุณภาพศูนย์เด็กเล็กให้ถูกต้องและเหมาะสมตามเกณฑ์มาตรฐานของศูนย์เด็กเล็กให้เป็นศูนย์เด็กเล็กน่ายุ่ โดยมีหลักการพัฒนาที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ และความรับผิดชอบต่อการบริหาร ซึ่งปัจจัยดังกล่าวก่อให้เกิดความเป็นประชาธิปไตย เกิดการยอมรับความเสมอภาคเท่าเทียมกันในคุณค่าของบุคคล ข้อมูลที่ได้ทุกขั้นตอน

สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้วย กระบวนการในลักษณะการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อให้ได้ข้อสรุปร่วมกัน เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบูรณ์ รวมทั้งนำผลที่ได้จากการศึกษานำไปกำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านต่าง ๆ ต่อการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็ก ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและเข้าใจบริบทการพัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังเป็นการพัฒนาที่เล็งเห็นความสำคัญในการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาและพัฒนาการเด็กอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กเป็นไปตามมาตรฐานตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดมาตรฐานไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวนทั้งสิ้น 128 แห่ง จำนวน 2,416 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มตัวอย่าง และการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามวัตถุประสงค์ และวิธีการวิจัย ดังนี้

2.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) จากกลุ่มผู้บริหารท้องถิ่น กลุ่มผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญหรือนักวิชาการด้านการศึกษา (เด็กเล็ก) ในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 11 คน โดยใช้วิธีการเลือกสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามคุณสมบัติเฉพาะที่สำคัญ ได้แก่ มีตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก มีประสบการณ์ในการดูแลเด็กเล็ก มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดูแลเด็กเล็กไม่น้อยกว่า 5 ปี

2.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย

3. การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.1 เครื่องมือในการศึกษาเชิงคุณภาพ สำหรับแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างประกอบด้วย 4 ตอน และแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน การสร้างและพัฒนาเครื่องมือนี้ดำเนินการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้วยการทดสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือเชิงเนื้อหา การใช้ภาษา การสื่อความหมาย ตลอดจนการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับสิ่งที่ต้องการศึกษา (Item Objective Congruence: IOC) โดยการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน และนำไปลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงแบบอัลฟา (Alpha-reliability Coefficient) เท่ากับ 0.78

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้จำแนกเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์ด้วยตนเองจากกลุ่มผู้บริหารท้องถิ่น กลุ่มผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญหรือนักวิชาการด้านการศึกษา (เด็กเล็ก) ในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 11 อำเภอ โดยใช้วิธีการเลือกสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 11 คน ซึ่งในการสัมภาษณ์ในครั้งนี้ใช้เวลาโดยเฉลี่ยท่านละ 20 - 30 นาที และการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณนั้นใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเองทั้งหมด นำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์และจัดทำเลขรหัสเพื่อการบันทึกลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 331 ชุด ใช้เวลาทั้งสิ้น 60 วัน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการสรุปและรวบรวมเนื้อหาบรรยายแบบพรรณนาด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยได้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนของเนื้อหา แล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหาในลำดับต่อไป

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ด้วยการใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน พร้อมทั้งนำเสนอในรูปแบบตารางและบรรยายผลการวิจัย

ผลการวิจัย

การศึกษาการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์ สามารถนำเสนอผลการวิจัยตามประเด็นสำคัญในวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าปัจจัยที่ส่งผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วยปัจจัยด้านคุณภาพของครูผู้ดูแลเด็กมีการสอนอย่างเป็นระบบมีการประเมินทุกด้านมีกระบวนการดูแลอยู่บนพื้นฐานของกิจวัตรประจำวัน มีการเข้ารับการอบรม การพัฒนาตนเองทั้งแบบ online และลงพื้นที่จริง การติดตาม

ข่าวสารเทคโนโลยีใหม่ ๆ การสร้างเครือข่ายกับกลุ่มงานเดียวกัน ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการร่วมกันประสานงาน เสนอแนวทางในการจัดศูนย์ ส่งเสริมความคิดแนวทางที่เสนอแนะให้มีความสำคัญในทุก ๆ ฝ่ายทั้งครู ผู้ปกครองและเด็ก การให้คำปรึกษาแนะนำในการทำงานกับผู้ปฏิบัติงานและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันแก้ปัญหาเมื่อมีปัญหา ด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์ต่าง ๆ จัดบรรยากาศในห้องเรียนและนอกห้องเรียนเป็นห้องแห่งการเรียนรู้ มีการร่วมมือกับชุมชนองค์กรโดยเข้าร่วมกับเครือข่ายต่าง ๆ และมีการจัดกิจกรรมเฝ้าระวังด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง ด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการสำรวจความพึงพอใจ ความคิดเห็น นำข้อเสนอแนะมาดำเนินการแต่ต้องสอดคล้องและถูกระเบียบการเงินการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี การศึกษาและแผนงบประมาณประจำปีงบประมาณ เพื่อจัดทำกิจกรรมโครงการให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและแผนการเรียนรู้ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีการประชุมร่วมฟังความคิดเห็น นำแนวทางไปปรับปรุงศูนย์ฯ การตั้งกลุ่มเครือข่ายออนไลน์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้ครูผู้ปกครองได้รับทราบข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ และเสนอข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของผู้ปกครอง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การจัดงบประมาณและทรัพยากร มีการใช้กระบวนการ PDCA ในการวางแผนติดตามการใช้งบประมาณ การประยุกต์ใช้กระบวนการ PDCA และเทคโนโลยี จะช่วยเสริมสร้างทำให้การบริหารจัดการมีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของทุกหน่วยงาน

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์ภาพรวม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหารจัดการ
1. ปัจจัยด้านคุณภาพของครูผู้ดูแลเด็ก	4.47	0.49	ระดับมาก
2. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.46	0.53	ระดับมาก
3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.46	0.48	ระดับมาก
4. ปัจจัยด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.55	0.41	ระดับมากที่สุด
5. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	4.54	0.41	ระดับมากที่สุด
6. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ	4.49	0.42	ระดับมาก
ภาพรวม	4.49	0.39	ระดับมาก

จากตารางค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์ภาพรวม พบว่า มีระดับการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D = 0.39) ด้านที่มีระดับการบริหารจัดการมากที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ ปัจจัยด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีระดับการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D = 0.41) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง มีระดับการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D = 0.41) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ มีระดับการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D = 0.42) ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีระดับ

การบริหารจัดการน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.463$, S.D = 0.484)

ตารางที่ 2 การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบูรณ์ ภาพรวม

การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหารจัดการ
1. ด้านการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.53	0.43	ระดับมากที่สุด
2. ด้านบุคลากร	4.44	0.49	ระดับมาก
3. ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	4.51	0.45	ระดับมากที่สุด
4. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร	4.55	0.41	ระดับมากที่สุด
5. ด้านการมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุน	4.50	0.43	ระดับมากที่สุด
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	4.49	0.45	ระดับมาก
ภาพรวม	4.50	0.39	ระดับมากที่สุด

จากตารางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบูรณ์ ภาพรวมพบว่า มีระดับการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D = 0.39) เมื่อจำแนกรายด้านเรียงลำดับมากที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตรมีระดับการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D = 0.41) ด้านการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีระดับการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D = 0.43) ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มีระดับการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D = 0.45) ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีระดับการบริหารจัดการน้อยที่สุด คือ ด้านบุคลากร มีระดับการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D = 0.49)

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบูรณ์

ตัวแปร	Unstandardized		Standardized	t	Sig
	Coefficient		Coefficient		
	B	SE	β		
(Constant)	.318	.0528		4.664	.000
1. ปัจจัยด้านคุณภาพของครูผู้ดูแลเด็ก	.314	.041	.340	7.668	.000
2. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	.110	.034	.137	3.209	.001
3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	.037	.039	.043	.946	.345
4. ปัจจัยด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	.078	.048	.082	1.621	.106
5. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	.173	.049	.190	3.510	.001
6. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ	.021	.048	.024	.434	.665

$R = .880$ $R^2 = .775$ $R^2_{adj} = .768$ $SE_{est} = .19151$ $F = 000^*$ $a = .824$

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง พบว่า แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ปัจจัยทั้ง 6 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณภาพของครูผู้ดูแลเด็ก ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปัจจัยด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 3 ปัจจัย ได้ค่า Adjusted R Square = .768 หรือ 76.80% อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านคุณภาพของครูผู้ดูแลเด็ก (Beta = .340) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (Beta = .190) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (Beta = .137) ตามลำดับ

3. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ดังนี้

3.1 คุณภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการประชุมและวางแผนจัดทำโครงการ ปฏิบัติการตามโครงการ โดยเห็นชอบจากองค์กร และผู้ปกครอง กรรมการในท้องถิ่น มีการจัดทำแผนบริหารจัดการสถานศึกษา จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยของกระทรวงศึกษาธิการ แต่มีความเหมาะสมกับวัยของเด็กและมีการบันทึกข้อมูลอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน

3.2 คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักจัดการภาครัฐแนวใหม่ ประกอบด้วย

3.2.1 หลักประสิทธิภาพ จัดทำนโยบายและแผนที่ครอบคลุมโครงสร้างอาคารปฏิบัติ ตามแผนอย่างเป็นระบบและมีการสำรวจเพื่อหาแนวทางด้านการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ซึ่งการให้บริการให้เกิดความพึงพอใจต่อประชาชน ลดขั้นตอนและระยะเวลาเพื่ออำนวยความสะดวก

3.2.2 หลักประสิทธิผลเป็นการศึกษาอย่างเป็นระบบ ประชาสัมพันธ์และให้มีการประเมิน ติดตามผลการประเมิน เพื่อหาข้อสรุปและปรับปรุง มีการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย มีความซื่อสัตย์ตรงต่อเวลา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ปรับตัวเข้ากับคนอื่นได้ ระดมความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่องานบรรลุเป้าหมาย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สร้างกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐานตอบสนองต่อความต้องการ และความคาดหวังของประชาชน สร้างความเชื่อมั่นของประชาชน

3.2.3 หลักการตอบสนอง มีการเปิดโอกาสในที่ประชุมให้มีการชี้แจงนโยบายต่าง ๆ และรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาสามารถนำมาอภิปรายผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์ประกอบด้วย ปัจจัยด้านคุณภาพของครูผู้ดูแลเด็ก ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กผู้บริหารที่ต้องร่วมกันประสานงานในการพัฒนา ด้านบริบทสภาพแวดล้อมการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ บรรยากาศในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ต้องสอดคล้องกับการพัฒนาชุมชน มีงบประมาณในการบริหารจัดการที่เหมาะสม ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ซึ่งเป็นการร่วมกันพัฒนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมและด้านการบริหารจัดการ ซึ่งจำเป็นต้องมีการวางแผนเพื่อรับนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการตามมาตรฐานบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ถูกต้องตามระเบียบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูธรรมธรจิราธิปไตย (โนรี) และคณะ ปัจจัยที่ส่งเสริมการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ที่กล่าวว่าการบริหารจัดการ มี 2 ด้านการทำงานด้วยความเข้าใจส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน แนวทางในการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้นำ ต้องมีภาวะผู้นำ ในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ รู้จักวางตัวหรือโน้มน้าวจิตใจผู้ร่วมงานให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และเต็มใจ (พระครูธรรมธรจิราธิปไตย (โนรี) และคณะ, 2565) และงานวิจัยของ วัชรพล อรุณรัตน์ และธนัสลา โรจนตระกูล ผลสัมฤทธิ์การบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุคดิจิทัล โดยการนำหลักการบริหารแบบการมุ่งผลสัมฤทธิ์มาเป็นกรอบแนวคิดประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ ด้วยการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับกฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง รวมทั้งนำเอาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยมาเป็นเครื่องมือในการทำงานที่รวดเร็วแม่นยำ ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพและสร้างความทันสมัยในการจัดการบริการสาธารณะที่มีคุณภาพ มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้ (วัชรพล อรุณรัตน์ และธนัสลา โรจนตระกูล, 2565)

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า มีระดับการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีระดับการบริหารจัดการมากที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ ปัจจัยด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านการบริหารจัดการตามลำดับ สำหรับด้านที่มีระดับการบริหารจัดการน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จากงานวิจัยของ ยุภดี สงวนพงษ์ และคณะ ศักยภาพการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยด้วยการกิน กอด เล่น เล่า และการมีส่วนร่วมของผู้ดูแล ณ ตำบลนาเสียว อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ พบว่า การส่งเสริมการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ จะส่งผลต่อการเลี้ยงดูเด็กได้เป็นอย่างดี (ยุภดี สงวนพงษ์ และคณะ, 2565) ทั้งนี้ เนื่องจากการบริหารจัดการด้านโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาด้านบุคลากรเป็นสำคัญจึงจะทำให้มีระบบโครงสร้างองค์กรที่เป็นจุดเด่นหรือเป็นจุดแข็งในการพัฒนา นอกจากนี้ ควรเสริมในด้านของการพัฒนาศักยภาพด้านสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ของเด็กเล็กด้วย จึงจะทำให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยของ กัญญพร ลอยจิว และคณะ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความเครียดของครูผู้ดูแลเด็กพิเศษในศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษาที่ 10 พบว่า ศูนย์การศึกษาพิเศษ ควรปรับแบบการดูแลสุขภาพของครูผู้ดูแลเด็กพิเศษ เสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างครูและผู้บริหารควรสนับสนุนให้คำปรึกษาแก่ครูผู้ดูแลเด็กพิเศษเพิ่มมากขึ้นควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพของเด็ก (กัญญพร ลอยจิว และคณะ, 2563) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัณฑิต นัทรวิโรจน์ ที่ได้ศึกษา

คุณภาพการปฏิบัติงานของครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น: กรณีศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรและจังหวัดตาก พบว่า ครูทุกคนมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามโครงสร้างที่องค์กรกำหนดไว้ครอบคลุมตามเกณฑ์ที่กำหนด ประกอบด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ทักษะการเป็นครูโค้ชและครูฟา (Coaching and Facilitator) (บัณฑิตฉัตรวิโรจน์, 2564) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวลจันทร์ มณีแสง และวรชัย วิภูอุปโคตร การปฏิบัติงานวิชาชีพของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ พบว่า สำหรับผู้บริหารท้องถิ่นควรส่งเสริมให้หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูเข้าร่วมประชุม อบรมกิจกรรมทางวิชาการ ที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาตนเอง และพัฒนาวิชาชีพครู ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นอย่างมาก (นวลจันทร์ มณีแสง และวรชัย วิภูอุปโคตร, 2563)

วัตถุประสงค์ที่ 3 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบูรณ์จากภาพแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แก่ แนวทางการวางแผน (Planning) การพัฒนากลไกการวางแผนการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความคุ้มค่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของผลงานวิจัยของ จิรประภา มีหนู และคณะ ที่ได้ทำการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยแบบองค์รวมสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยแบบองค์รวม พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการจัดการศึกษา และ 4) เงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งจำเป็นต้องมีการวางแผนการดำเนินงานให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด แนวทางด้านการจัดการองค์กร (Organizing) การพัฒนาระบบและกลไกการดำเนินงานให้สอดคล้องกับบริบทสภาพแวดล้อม (จิรประภา มีหนู และคณะ, 2566) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิตารัตน์ คำชัยวงษ์ และเศรษฐวัฒน์ โชควรรกุล พบว่า การจัดองค์กรจะนำไปสู่การพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เป็นอย่างดีเนื่องจากการบริหารจัดการ มีการตรวจสอบ การรายงานผล และส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างเป็นระบบ แนวทางด้านการบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) การพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานและตอบสนองความต้องการของพื้นที่ (อิตารัตน์ คำชัยวงษ์ และเศรษฐวัฒน์ โชควรรกุล, 2565) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปารณีย์ ณ นคร และคณะ ที่กล่าวว่าแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารแบบมุ่งความสำเร็จและแบบให้มีส่วนร่วมส่งผลต่อการบริหารงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทราได้เป็นอย่างดี แนวทางด้านการประสานงาน (Coordination) การพัฒนาการประสานงานและบูรณาการความร่วมมือเพื่อบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (ปารณีย์ ณ นคร และคณะ, 2564) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงวุฒิ แสนสุภา และวันทนา อมตาริยกุล การพัฒนาแนวทางการทำงานเป็นทีมของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย พบว่า การพัฒนาอย่างยั่งยืนนั้นเกิดจากการพัฒนาแนวทางการทำงานเป็นทีมของครูของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอโพธิ์พิสัยจังหวัดหนองคาย ด้านการควบคุม (Controlling) การพัฒนาการควบคุมการดำเนินงานด้วยการส่งเสริมและระบบการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ (แสงวุฒิ แสนสุภา และวันทนา อมตาริยกุล, 2563) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลวรรณ เอื้องเพชร และคณะ ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด

สุโขทัย มีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องสร้างความพึงพอใจให้กับทุกภาคส่วนมีการส่งเสริมศักยภาพการทำงานซึ่งกันและกัน และการวางระบบการทำงานภายใต้การควบคุมอย่างเป็นระบบ (กมลวรรณ เอื้องเพชร และคณะ, 2565)

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยสรุปได้ว่าสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานนั้นประกอบด้วย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประกอบด้วย การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบูรณ์ ภาพรวมพบว่า มีระดับการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D = 0.39) เมื่อจำแนกรายด้านเรียงลำดับมากที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตรมีระดับการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D = 0.41) ด้านการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีระดับการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D = 0.43) ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มีระดับการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D = 0.45) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์ ภาพรวมพบว่า มีระดับการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D = 0.39) ด้านที่มีระดับการบริหารจัดการมากที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ ปัจจัยด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีระดับการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D = 0.41) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง มีระดับการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D = 0.41) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ มีระดับการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D = 0.42) ตามลำดับ แนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นควรมีการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบูรณ์ ในด้านบุคลากรมีการจัดสรรบุคลากรด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย เพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยควรเพิ่มงบประมาณในการบริหารจัดการ จัดสรรบุคลากรให้พอเพียงกับจำนวนเด็ก และมีสวัสดิการเพิ่มเติมสำหรับบุคลากรปฏิบัติงาน ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการนั้นควรมีการจัดฝึกอบรมบุคลากร การส่งเสริมความร่วมมือกับชุมชน และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของศูนย์เด็กเล็กให้เหมาะสมกับบริบทแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายควรกำหนดแนวทางเชิงนโยบายในการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างครู ผู้ปกครองเพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เหมาะสมกับบริบท ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการศึกษามาตรการหรือแนวทางในการป้องกันความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกพื้นที่ ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับการฝึกซ้อมเตือนภัยเมื่อเกิดภัยต่าง ๆ กับศูนย์เด็กเล็ก และการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังของชุมชนเพื่อช่วยเหลือเด็กเล็กหากเกิดความไม่ปลอดภัยเกิดขึ้น และควรศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในปัจจุบันว่ามีความเหมาะสมกับบริบทการเรียนรู้ในแต่ละพื้นที่หรือไม่ พร้อมแนวทางการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพื้นที่ นอกจากนี้ ควรมีการศึกษาแนวทางป้องกันปัญหาคุณภาพการศึกษาของศูนย์เด็กเล็กในระยะยาว หรือควรศึกษาปัจจัยเชิงลึกเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่ครบถ้วนและเป็นประโยชน์ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ เอื้องเพ็ชร และคณะ. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(10), 411-429.
- กัญญพร ลอยจ้าว และคณะ. (2563). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความเครียดของครูผู้ดูแลเด็กพิเศษในศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษาที่ 10. *วารสารสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น*, 2(1), 91-105.
- จรรยาพร วิวัฒน์วรกุล. (2559). แนวทางการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนตำบลเสาดิยาว อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*.
- จิระประภา มีหนู และคณะ. (2566). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยแบบองค์รวมสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตรธานี. *วารสารปัญญา*, 30(1), 121-132 .
- ธิดารัตน์ คำชัยวงษ์ และเศรษฐวัฒน์ โชควรรกุล. (2565). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามการรับรู้ของครูผู้สอน จังหวัดลพบุรี. *วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 6(3), 141-154.
- นวลจันทร์ มณีแสง และวรชัย วิภูอุปโคตร. (2563). การปฏิบัติงานวิชาชีพของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ. *วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.)*, 26(1), 37-46.
- นันทิพัฒน์ ดาษดา. (2560). แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร. ใน *สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร*.
- บัณฑิต ฉัตรวิโรจน์. (2564). คุณภาพการปฏิบัติงานของครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น: กรณีศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรและจังหวัดตาก. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทมส.)*, 27(1), 126-138.
- ปารณีย์ ณ นคร และคณะ. (2564). แบบภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา. *วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา*, 4(12), 152-66.
- พระครูธรรมจริชาติ พุทธกรุขิโต (โนรี) และคณะ. (2565). พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี. *วารสารพุทธนวัตกรรมการจัดการ*, 6(3), 1-12.
- ยุกดี สงวนพงษ์ และคณะ. (2565). ศักยภาพการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยด้วยการกิน กอด เล่น เล่า และการมีส่วนร่วมของผู้ดูแล ณ ตำบลนาเสียว อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ. *วารสารศูนย์อนามัยที่ 9*, 16(3), 816-833.
- วัชรพล อรุณรัตน์ และธนัสภา ไรจนตระกูล. (2565). ผลสัมฤทธิ์การบริหารทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุคดิจิทัล. *วารสารร้อยแก่นสารสินธุ์*, 8(1), 429-443.

- สิริมาส หมั่นสาย และสมเดช สิทธิพงศ์พิทยา. (2565). หลักการ แนวคิดและแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร, 24(1), 1-7.
- แสงวุฒิ แสงสุภา และวันทนา อมตารียกุล. (2563). การพัฒนาแนวทางการทำงานเป็นทีมของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย. วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล, 6(2), 28-38.
- อัญชลี หลักชัย. (2562). การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุดรธานี. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.